

შ ე თ ა ნ ხ მ ე ბ ა

საქართველოს მთავრობასა და თურქმენეთის მთავრობას შორის თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ

საქართველოს მთავრობა და თურქმენეთის მთავრობა, შემდგომში „ხელშემკვრელი მხარეები“

აღასტურებენ თავის მისწრაფებას ეკონომიკური ურთიერთთანამშრომლობის თავისუფალი განვითარებისაკენ,

ითვალისწინებენ საქართველოსა და თურქმენეთს შორის არსებულ ინტეგრაციული ეკონომიკურ კავშირებს,

ისწრაფვიან თანასწორობისა და ურთიერთსარგებლიანობის საფუძველზე სავაჭრო-ეკონომიკური თანამშრომლობის განვითარებისაკენ საქართველოსა და თურქმენეთს,

აღიარებენ, რომ საქონლისა და მომსახურების თავისუფალი გადაადგილება მოითხოვს ურთიერთშეთანხმებული ზომების განხორციელებას,

გამომდინარე თითოეული სახელმწიფოს სუვერენული უფლებებიდან გააგარონ დამოუკიდებელი საგარეო-ეკონომიკური პოლიტიკა,

განზრახული აქვთ ხელი შეუწყონ ეკონომიკური აქტიურობის ზრდას, სრული დასაქმების უზრუნველყოფას, მწარმოებლურობის ზრდისა და რესურსების რაციონალურ გამოყენებას,

ისწრაფვიან ხელი შეუწყონ მსოფლიო ვაჭრობის ჰარმონიულ განვითარებასა და ზრდას, მისი განვითარების გზაზე არსებული წინააღმდეგობების აღმოფხვრას,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1

ხელშემკვრელი მხარეები არ გამოიყენებენ საბაჟო გადასახადებს, ბეგარას და ექვივალენტური ქმედების მქონე ასაკრებლებს იმ საქონლის ექსპორტსა და/ან იმპორტზე, რომელიც წარმოშობილია ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო ტერიტორიიდან და განკუთვნილია მეორე ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო ტერიტორიისათვის.

გამონაკლისი ამ სავაჭრო რეჟიმიდან საქონლის შეთანხმებულ ნომენკლატურაზე ფორმდება ყოველწლიური დოკუმენტებით, რომლებიც წარმოადგენენ ამ შეთანხმების განუყოფელ ნაწილს.

ამ შეთანხმების მიზნებისათვის და მისი მოქმედების პერიოდში ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიიდან წარმოშობილ საქონელში იგულისხმება საქონელი:

სრულად წარმოებული ხელშემკვრელ მხარეთა ტერიტორიებზე;

რომელმაც განიცადა დამუშავება ხელშემკვრელ მხარეთა ტერიტორიაზე მესამე ქვეყნის ნედლეულის, მასალების, სათადარიგო ნაწილების გამოყენებით და ამასთან დაკავშირებით შეეცვალა კუთვნილება საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის სასაქონლო ნომენკლატურის კლასიფიკაციის მიხედვით;

რომელიც წარმოშობილია ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მითითებული ნედლეულის,

მასალებისა და სათადარიგო ნაწილების გამოყენებით, იმ პირობით, რომ მათი საერთო ღირებულება არ აღემატება რეალიზებული საქონლის საქსპორტო ნაწილის ფიქსირებულ წილს.

საქონლის წარმოშობის ამგვარი წესები შეთანხმებული იქნება ხელშემკვრელი მხარეების მიერ ცალკე ლოკუმენტში, რომელიც იქნება ამ შეთანხმების განუყოფელი ნაწილი.

მუხლი 2

თითოეული ხელშემკვრელი მხარე არ განახორციელებს:

მეორე ხელშემკვრელი მხარის საქონლის, რომელზეც ვრცელდება ეს შეთანხმება, პირდაპირ ან არაპირდაპირ დაბეგვრას შიდა გადასახადებით ან მოსაკრებლებით, რომლებიც აღემატება იმ შესაბამის გადასახადებს ან მოსაკრებლებს, რითაც იბეგრება შიდა წარმოების ანალოგიური საქონელი ან მესამე ქვეყნებში წარმოებული საქონელი;

იმ საქონლის იმპორტსა და ექსპორტზე, რომლებზედაც ვრცელდება ეს შეთანხმება, რაიმე სპეციალური შეზღუდვებისა და მოთხოვნების შემოღებას, რომლებიც ანალოგიურ სიტუაციაში არ გამოიყენებდა შიდა წარმოების ანალოგიური საქონლის ან მესამე ქვეყნიდან წარმოშობილ საქონლის მიმართ;

მეორე ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე წარმოშობილი საქონლის საწყობებში მოთავსების, გადაგვირთვის, შენახვის, გადაზიდვის, აგრეთვე ანგარიშსწორებისა და გადარიცხვის მიმართ განსხვავებული წესების გამოყენებას, ვიდრე ისინი, რომლებიც ანალოგიურ შემთხვევაში გამოიყენება მესამე ქვეყნიდან წარმოშობილი საქონლის მიმართ.

დაუშვას იმ საქონლის არასანქციონირებული რეექსპორტი, რომლის ექსპორტთან მიმართებაშიც, ხელშემკვრელი მხარე, რომლის ტერიტორიაზეც წარმოიშობა ეს საქონელი, იყენებს საგარიფო და არასაგარიფო რეგულირების ზომებს.

მუხლი 3

ხელშემკვრელი მხარეები ურთიერთვაჭრობაში თავს შეიკავებენ დისკრიმინაციული ზომების გაგარებისაგან, ამ შეთანხმების ფარგლებში საქონლის ექსპორტის და/ან იმპორტის მიმართ რაოდენობრივი შეზღუდვების ან ექვივალენტური ღონისძიებებისაგან.

ამ მუხლში მითითებული რაოდენობრივი შეზღუდვები შეიძლება დადგინდეს ცალმხრივად და მკაცრად განსაზღვრული ვადით. მხოლოდ შემდეგ შემთხვევებში:

შიდა ბაზარზე ამ საქონლის მწვავე დეფიციტის დროს, საგადასახადო ბალანსის მდგომარეობის სტაბილიზაციამდე, ან თუ რომელიმე საქონელი იმპორტირებულია, ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე ისეთი გაზრდილი ოდენობით, ან ისეთ პირობებში, რომლებიც ზიანს აყენებენ, ან ემუქრებიან ზიანის მიყენებით მსგავსი ან უშუალოდ კონკურირებადი საქონლის ადგილობრივ მწარმოებლებს, ამ შეთანხმების მე-6 მუხლით გათვალისწინებული ზომების განხორციელების მიზნით.

ხელშემკვრელი მხარე, რომელიც გამოიყენებს რაოდენობრივ შეზღუდვებს ამ მუხლის შესაბამისად, შეძლებისდაგვარად წინასწარ წარმოუდგენს მეორე ხელშემკვრელ მხარეს სრულ ინფორმაციას ხსენებული შეზღუდვების შემოღების მიზნების, ფორმებისა და გამოყენების სავარაუდო ვადების შესახებ, რომლის შემდეგაც ინიშნება კონსულტაციები.

ამ მუხლის შესაბამისად, რაოდენობრივი შეზღუდვების შემოღება ფორმდება ცალკე ოქმით.

მუხლი 4

ხელშემკვრელ მხარეთა შორის სავაჭრო-ეკონომიკურ თანამშრომლობასთან დაკავშირებული ანგარიშსწორებები და გადარიცხვები განხორციელდება სახელმწიფოთა ცენტრალური ბანკების მიერ განსაზღვრული მექანიზმების შესაბამისად, საანგარიშსწორებო და საკრედიტო ურთიერთობები განისაზღვრება ცალკე შეთანხმებით.

მუხლი 5

ხელშემკვრელი მხარეები რეგულარულ საფუძველზე გაცვლიან ინფორმაციას:

კანონებისა და სხვა ნორმატიული აქტების შესახებ, რომლებიც დაკავშირებულია ეკონომიკურ საქმიანობასთან, მათ შორის ვაჭრობასთან, ინვესტიციებთან, დაბეგვრასთან, საბანკო და სადამღვევო საქმიანობასთან და სხვა საფინანსო მომსახურებასთან საგრანსპორტო და საბაჟო საკითხებთან საბაჟო სტატისტიკის ჩათვლით.

ხელშემკვრელი მხარეები დაუყოვნებლივ აცნობებენ ერთმანეთს ეროვნულ კანონმდებლობაში მომხდარი ცვლილებების შესახებ, რომლებსაც შეუძლიათ გავლენა მოახდინონ ამ შეთანხმების შესრულებაზე.

ხელშემკვრელ მხარეთა უფლებამოსილი ორგანოები ათანხმებენ ამგვარი ინფორმაციის გაცვლის წესს.

მუხლი 6

ხელშემკვრელი მხარეები ამ შეთანხმების მიზნებთან შეუთავსებლად მიიჩნევენ არაკეთილსინდისიერ საქმიან პრაქტიკას და ვალდებულებას იღებენ არ დაუშვან მისი შემდეგი მეთოდები, კერძოდ, მაგრამ არა გამონაკლისის სახით:

ხელშეკრულებები საწარმოებს შორის, საწარმოთა გაერთიანებების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების და საქმიანი პრაქტიკის ზოგადი მეთოდები, რომლებიც მიზნად ისახავენ ხელი შეუშალონ ან შეზღუდონ კონკურენცია, ან დაარღვიონ მისი პირობები ხელშემკვრელ მხარეთა ტერიტორიებზე;

მოქმედებები, რომელთა ერთი ან რამდენიმე საწარმო თავის დომინირებული მდგომარეობის გამოყენებით ზღუდავს კონკურენციას ხელშემკვრელი მხარეების მთელ, ან ხს ტერიტორიის მნიშვნელოვან ნაწილზე.

მუხლი 7

ორმხრივი ეკონომიკური ურთიერთობების საგარიფო და არასაგარიფო რეგულირების განხორციელებისას, სტაგისტიკური ინფორმაციის გაცვლისათვის, საბაჟო პროცედურების ჩატარებისათვის ხელშემკვრელი მხარეები შეთანხმდნენ გამოიყენონ ეკონომიკური საქმიანობის ერთიანი ცხრანიშნა საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის სასაწინალო ნომენკლატურა, რომელიც დაფუძნებულია საქონლის აღწერისა და კოდირების ჰარმონიზებულ სისტემაზე და ევროკავშირის კომბინირებულ საგარიფო-სტაგისტიკურ ნომენკლატურაზე. ამასთანავე, ხელშემკვრელი მხარეები, საკუთარი საჭიროებისათვის, აუცილებლობის შემთხვევაში განახორციელებენ სასაქონლო ნომენკლატურის განვითარების ცხრანიშნიანი განზომილების ფარგლებს გარეთაც.

სასაქონლო ნომენკლატურის საეგალონო პირის შემოღება ხორციელდება ურთიერთშეთანხმებების საფუძველზე შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული წარმომადგენლობების მეშვეობით.

მუხლი 8

ხელშემკვრელი მხარეები თანახმად არიან მასზე, რომ თავისუფალი გრანზიტის პრინციპის დაცვა წარმოადგენს ამ შეთანხმების მიზნების მიღწევის უმთავრეს პირობას და საერთაშორისო შრომის განაწილებისა და კოოპერირების სისტემაში მათი ჩართვის არსებით ელემენტს.

ამასთან დაკავშირებით, ყოველი ხელშემკვრელი მხარე, უზრუნველყოფს თავის ტერიტორიაზე იმ საქონლის შეუფერხებელ გრანზიტის, რომელიც წარმოშობილია მეორე ხელშემკვრელი მხარის და/ან მესამე ქვეყნის საბაჟო ტერიტორიისათვის და მიაწოდებს ექსპორტიორებს, იმპორტიორებს ან გადამმზდავეებს გრანზიტის უზრუნველყოფისათვის არსებულ ყველა საჭირო საშუალებასა და მომსახურებას, რომლის შეთავაზების პირობები არ იქნება უარესი ვიდრე პირობები, რომლებსაც სთავაზობენ იგივე სახის მომსახურებისა და საშუალებებისათვის, საკუთარ ექსპორტიორებსა და იმპორტიორებს ან ნებისმიერ მესამე ქვეყნის ექსპორტიორებს, იმპორტიორებსა და გადამმზდავეებს.

სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე ტვირთების გატარების წესი და პირობები რეგულირდება გადაზიდვების საერთაშორისო წესების შესაბამისად.

მუხლი 9

ეს შეთანხმება ეწინააღმდეგება რომელიმე ხელშემკვრელი მხარის უფლებას, გააგაროს საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული ზომები, რომლებსაც იგი თვლის აუცილებლად თავისი სასიცოცხლო ინტერესების დასაცავად, ან რომლებიც აუცილებელია იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებების შესრულებისათვის, რომლის მონაწილეთაც იგი ითვლება ან განზრახული აქვს გახდეს, თუ ეს ზომები ეხება:

- ინფორმაციას ეროვნული უშიშროების ინტერესების შესახებ;
- იარაღით, საბრძოლო მასალებითა და სამხედრო ტექნიკით ვაჭრობას;
- თავდაცვის საჭიროებებთან დაკავშირებულ წარმოებასა და კვლევას;
- იმ მასალებისა და დანადგარების მიწოდებას, რომელთა გამოყენება ხდება ბირთვულ მრეწველობაში;
- სამოგალოებრივი მორალის, სამოგალოებრივი წესრიგის დაცვას;

ინგელექტუალური და სამრეწველო საკუთრების დაცვა;
ოქროს, ვერცხლს ან სხვა ძვირფას ლითონებსა და ქვებს;
აღამიანთა ჯანმრთელობის, მცენარეების, ცხოველთა და გარემოს დაცვას;
მხაგვრული, არქეოლოგიური და ისტორიული ფასეულობების დაცვას,
რომლებიც წარმოადგენენ ეროვნულ მონაპოვარს;
შეუვსებელი ბუნებრივი რესურსების შენარჩუნებას;
პროდუქციის ექსპორტის შემზღვევას, როდესაც დახმარების სახელმწიფო
პროგრამათა განხორციელების შემთხვევაში ამ პროდუქციაზე შიდა ფასი დაბალია
მსოფლიო ფასთან შედარებით;
საგადასახადო ბალანსის დარღვევას.

მუხლი 10

მესამე ქვეყნების მიმართ საექსპორტო კონტროლის შეთანხმებული პოლიტიკის
გაგარების მიზნით, ხელშემკვრელი მხარეები ჩააგარებენ რეგულარულ
კონსულტაციებს და მიღებენ ურთიერთშეთანხმებულ ზომებს საექსპორტო კონტროლის
ეფექტური სისტემის შესაქმნელად.

მუხლი 11

ამ შეთანხმების დებულებები ცვლიან ხელშემკვრელ მხარეთა შორის აღრე
დადებული ორმხრივი შეთანხმების დებულებებს, იმდენად, რამდენადაც ისინი
შეუვსებელია მათთან, ან მათი იდენტურია.

მუხლი 12

დავები ხელშემკვრელ მხარეთა შორის ამ შეთანხმების დებულებების
გამოყენებასა და განმარტებასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილი იქნება
მოლაპარაკების გზით.

ხელშემკვრელი მხარეები ეცდებიან მოერიდონ კონფლიქტურ სიტუაციებს
ურთიერთვაჭრობაში.

ხელშემკვრელი მხარეები განსაზღვრავენ, რომ ორივე ქვეყნის სამეურნეო
სუბიექტებს შორის კომერციული კონტრაქტებისა და გარიგებების განმარტებისა და
შესრულებისას წარმოქმნილი პრეცედენტები და დავები, თუ შეუძლებელი იქნება მათი
გადაწყვეტა მეგობარი გზით კონსულტაციებისა და მოლაპარაკებების საფუძველზე და
თუ არის შეთანხმებული სხვა რამ, წარმოადგენენ ხელშემკვრელ მხარეთა
საარბიტრაჟო სასამართლოების კომპეტენციას, ან კონტრაქტის ხელმოწერი
მხარეების შეთანხმებით განიხილება მესამე ქვეყნების ტერიტორიაზე.

თითოეული ხელშემკვრელი მხარე უზრუნველყოფს, რომ მის ტერიტორიაზე
არსებობდეს ეფექტური საშუალებები საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებების აღიარებისა
და განხორციელებისათვის.

მუხლი 13

ამ შეთანხმების რეალიზაციისა და ორ ქვეყანას შორის სავაჭრო-ეკონომიკური
თანამშრომლობის სრულყოფისათვის რეკომენდაციების გამოქვეყნებისათვის

ხელშემკვრელი მხარეები შეთანხმდნენ დააფუძნონ საქართველო-თურქმენეთის ერთობლივი კომისია, რომელიც ერთ-ერთი მხარის სურვილით შეიკრიბება საქართველოში ან თურქმენეთში.

მუხლი 14

ამ შეთანხმებაში შეიძლება შეგანილ იქნეს ცვლილებები და დამატებები, რომლებიც გაფორმდება ცალკე ოქმებით და წარმოადგენენ მის განუყოფელ ნაწილს.

მუხლი 15

ეს შეთანხმება ძალაში შედის ხელშემკვრელი მხარეების მიერ შეთანხმების ძალაში შესვლისათვის აუცილებელი ყველა შიდასახელმწიფოებრივი ფორმალობის შესრულების შესახებ საბოლოო წერილობითი შეგყობინების ურთიერთგაცვლის თარიღიდან და ძალაში რჩება შეთანხმების მოქმედების შეწყვეტის განზრახვის შესახებ ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის მიერ მეორე ხელშემკვრელი მხარისადმი წერილობითი შეგყობინების დღიდან თორმეტი თვის გასვლის შემდეგ.

ამ შეთანხმების დებულება, მისი მოქმედების შეწყვეტის შემდეგ, გამოიყენება კონგრატებისათვის ორივე ქვეყნის საწარმოებსა და ორგანიზაციებს შორის, რომლებიც იყო დადებული, მაგრამ შეუსრულებელი ამ შეთანხმების მოქმედების პერიოდში.

შესრულებულია ქ. თბილისში, 1996 წლის 20 მარტს, ორ ეგზემპლარად, თითოეული ქართულ, თურქმენულ და რუსულ ენებზე, ამასთან სამივე ტექსტს თანაბარი ძალა აქვს. განმარტების დროს უთანხმოების წარმოშობის შემთხვევაში, ტექსტი რუსულ ენაზე ითვლება ძირითადად.

საქართველოს მთავრობის
სახელით

თურქმენეთის
მთავრობის სახელით